

TEMATY PRAC KONKURSOWYCH

Temat 1 (Makroekonomia): „Efekty rozlania fiskalnego (fiscal spill-over effects) – jak wydatki rządowe państw strefy euro wpływają na polską gospodarkę?”

1. Na podstawie dostępnej literatury polsko- i anglojęzycznej napisz czym są efekty rozlania fiskalnego (*fiscal spill-over effects*) i jak można je definiować. Opisz wyniki uzyskane w co najmniej pięciu pracach empirycznych opisujących to zjawisko, a następnie napisz jakie płyną z nich wnioski dla Polski w kontekście możliwej przyszłej ekspansji fiskalnej krajów strefy euro.
2. Na podstawie literatury i teorii ekonomii opisz co najmniej trzy możliwe kanały oddziaływania zmian wydatków rządowych krajów strefy euro na polską gospodarkę. Czy wzrost inwestycji w tych krajach będzie miał taki sam wpływ jak wzrost wynagrodzeń w sektorze publicznym lub wzrost subsydiów dla przedsiębiorstw?
3. O ile wzrośnie lub spadnie polskie PKB jeśli Niemcy i Francja w 2025 zwiększą swoje deficyty o 1 pkt. proc. PKB? Stwórz odpowiednie prognozy, które pozwolą ocenić ten wpływ. Preferowany jest model ekonometryczny zbudowany w oparciu o dane Eurostatu, którego estymacja pozwoli zbadać wpływ zmian wydatków rządowych Niemiec i Francji na polskie PKB.

Całość pracy powinna zająć do 4 stron wraz z opracowaniem graficznym, nie licząc bibliografii.

Temat 2 (Analiza mikrodanych): „Analiza rozkładu obciążeń podatkowych.”

Fiskalia jest państwem, w którym walutą jest platynowy (PLN). Obywatele Fiskalii mogą uzyskiwać dochody w trzech kategoriach:

- Dochód z pracy najemnej
- Dochód z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej
- Dochód uzyskany na rynku kapitałowym

W Fiskalii istnieją trzy metody rozliczenia podatku dochodowego:

- **Skala podatkowa:** każdemu podatnikowi na skali podatkowej przysługuje kwota wolna od podatku (odliczenie od dochodu do opodatkowania) w wys. 25 tys. PLN rocznie. Krańcowa stawka podatkowa wynosi:
 - dla podstawy opodatkowania nieprzekraczającej progu 100 tys. PLN: 15 %
 - dla podstawy opodatkowania przekraczającej próg 100 tys. PLN: 40%
- **Podatek liniowy:** kwota podatku wynosi 20% podstawy
- **Podatek od zysków kapitałowych:** kwota podatku wynosi 25% podstawy.

Ponadto stosuje się następujące reguły podatkowe:

- Dochody z pracy najemnej są opodatkowane według skali podatkowej
- Dochody z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej mogą być opodatkowane albo na skali podatkowej, albo podatkiem liniowym, zgodnie z deklaracją, którą przedsiębiorca składa na początku roku podatkowego
- Dochody uzyskane na rynku kapitałowym są opodatkowane podatkiem od zysków kapitałowych
- Jeśli dochody stanowiące podstawę wymiaru danego podatku są ujemne, za podstawę przyjmuje się zero
- Jeśli dochody podatnika z pracy najemnej i działalności gospodarczej są opodatkowane na skali podatkowej, podstawę opodatkowania stanowi ich suma

Dysponując tymi informacjami, proszę odpowiedzieć na poniższe pytania. Odpowiadając na pytania 1-3, proszę wykorzystać załączony plik z deklaracjami podatkowymi obywateli Fiskalii.

Zadanie 1

Ile wynosi suma wpływów do budżetu Fiskalii z tytułu wszystkich trzech istniejących podatków dochodowych?

Zadanie 2

Poza funkcją fiskalną (tj. finansowania działalności państwa) podatki odgrywają również rolę redystrybucyjną. W celu analizy redystrybucyjnej systemu podatkowego Fiskalii proszę o wykonanie poniższych poleceń:

1. Proszę naszkicować teoretyczny wykres klina podatkowego względem dochodów dla podatnika, dla którego praca najemna jest jedynym źródłem dochodu. Wskazówka: klin podatkowy jest to stosunek całkowitego obciążenia podatkowego do dochodu brutto. Na osi odciętych proszę umieścić dochody brutto, a na osi rzędnych wartości klina.
2. Proszę obliczyć i przedstawić na wykresie empiryczną przeciętną stopę opodatkowania (tj. stosunek obciążenia podatkiem do dochodu brutto) dla podatników, dla których praca najemna jest jedynym źródłem dochodu, w podziale na grupy decylowe dochodu. Wskazówka: przy obliczaniu decyli rozkładu dochodów należy wziąć pod uwagę wyłącznie tych podatników, którzy uzyskują dodatnie dochody z pracy najemnej i nie mają dochodów z innych tytułów.
3. Na podstawie podpunktów 1. i 2. proszę ocenić progresywność opodatkowania pracy w Fiskalii.
4. Proszę naszkicować teoretyczny wykres klina podatkowego względem dochodów dla podatnika, dla którego działalność gospodarcza jest jedynym źródłem dochodu. Wskazówka: przy obliczeniach należy założyć, że podatnik wybiera optymalną formę opodatkowania.
5. Proszę obliczyć i przedstawić na wykresie empiryczną przeciętną stopę opodatkowania (tj. stosunek obciążenia podatkiem do dochodu brutto) dla podatników, dla których działalność gospodarcza jest jedynym źródłem dochodu, w podziale na grupy decylowe dochodu. Wskazówka: przy obliczaniu decyli rozkładu dochodów należy wziąć pod uwagę wyłącznie tych podatników, którzy uzyskują dodatnie dochody z działalności gospodarczej i nie mają dochodów z innych tytułów.
6. Na podstawie podpunktów 4. i 5. proszę ocenić progresywność opodatkowania działalności gospodarczej w Fiskalii.

Zadanie 3

Minister Finansów Fiskalii rozważa dwie potencjalne reformy podatkowe: A i B. Scenariusz A zakłada zmniejszenie dolnej stawki na skali podatkowej z 15% do 10% i podniesienie górnej stawki na skali podatkowej z 40% do 45%, zaś w scenariuszu B postuluje się wprowadzenie dodatkowego, bezzwrotnego odliczenia od podatku w wys. 2,5 tys. PLN dla każdego podatnika na skali podatkowej i podniesienie górnej stawki na skali podatkowej z 40% do 45%.

1. O ile zmniejszyłyby się wpływy do budżetu Fiskalii na skutek wprowadzenia scenariusza A lub B?
2. Proszę przedstawić na wykresie, o ile zmieniają się łączne obciążenia podatkowe podatników na skali podatkowej w podziale na grupy decylowe po wprowadzeniu scenariusza A.
3. Proszę przedstawić na wykresie, o ile zmieniają się łączne obciążenia podatkowe podatników na skali podatkowej w podziale na grupy decylowe po wprowadzeniu scenariusza B.
4. Proszę porównać skutki redystrybucyjne obydwu postulowanych reform.

Zadanie 4

Proszę wypowiedzieć się na następujący temat: w jaki sposób progresywność systemu podatków dochodowych wpływa na rynek pracy? Wypowiedź powinna odwoływać się do wybranych pozycji z literatury przedmiotu.

Informacje dodatkowe

Rekomendowanym oraz dodatkowo punktowanym narzędziem do obliczeń jest środowisko R, a do opracowania raportu z odpowiedziami - RMarkdown (<https://rmarkdown.rstudio.com/>). Raport nie powinien być dłuższy niż 4 strony (nie licząc bibliografii). Rozwiązanie należy przesłać w pliku formatu PDF. Jeżeli obliczenia zostały wykonane w R/RMarkdown należy również przesłać skrypt R/plik .Rmd z raportem.

Charakterystyka zbioru danych

Dane do obliczeń są dostępne w formacie CSV w pliku *zbiór_danych*. Plik z danymi zawiera wyciąg z bazy danych Ministerstwa Finansów Fiskalii dot. rocznych deklaracji podatkowych. Poniżej znajduje się szczegółowe omówienie kolumn z bazy danych.

Nazwa kolumny	Objaśnienie
id	unikalny identyfikator podatnika
d_uop	roczny dochód z pracy najemnej
d_dg	roczny dochód z działalności gospodarczej
d_fin	roczny dochód z rynku kapitałowego
forma_opodatkowania	“skala” lub “liniówka” dla przedsiębiorców (zgodnie z deklaracją złożoną na początku roku), “nie dotyczy” dla pozostałych

Całość pracy powinna zająć do 4 stron wraz z ew. wykresami lub tabelami, nie licząc bibliografii.

Temat 3 (Finanse publiczne): „Polityka fiskalna państw członkowskich UE w świetle nowej reformy zarządzania gospodarczego w UE”

Na podstawie ogólnodostępnych danych oraz oficjalnych dokumentów proszę ocenić wpływ wprowadzonych w 2024 r. zmian w ramach reformy zarządzania gospodarczego w UE na ramy fiskalne i ogólnie prowadzenie polityki fiskalnej w Polsce oraz innych krajach członkowskich UE. Dodatkowo prosimy, aby w pracy uwzględnić kontekst wpływu wydatków na obronność pod kątem oceny wypełnienia kryterium fiskalnego.

Proszę zwizualizować odpowiednie dane oraz załączyć bibliografię. Całość pracy powinna zająć maks. 3 strony wraz z wykresami lub tabelami, nie licząc bibliografii.